

Møde i Netværk for Nyere Tids Kulturarv

Landskaber og bevaring

Dato: 19. januar 2024, kl. 10-16

Sted: Museum Odense,

Pris: 430 kr. Tilmelding til ODM.

Program:

10.00-10.30: **Morgenkaffe**

10.30-10.40: **Velkomst**

10.40-11.25: **De landlige kulturlandskaber.**

Peder Dam, museumsinspektør, Museum Odense.

Langt hovedparten af de danske landskaber er formet af landbrugets udnyttelse gennem årtusinder. Det ses selvfølgelig tydeligst ved det egentlige landbrugsareal (ca. 60% af arealet), men også "naturlandskaber" samt strukturer, elementer og udviklinger i særligt mindre bebyggelser må forstås delvist ud fra landbohistorien. Kulturlandskabet kan ses som en "ophobning" af landbohistorien gennem meget lang tid: I de fleste tilfælde er den moderne landbrugsdrift tydeligst, men der skal ikke ses længe på et landskab, før de ældre lag bliver synlige: Husmandskolonier fra 1800-tallet og 1900-tallet, snorlige udskiftningsdiger og andre strukturer fra landboreformer ca. 1800, bugtede ejerlavsgårde fra vikingetid og middelalder samt fortidsminderne fra forhistorisk tid. Landskabet er skabt ved, at der er lagt lag på lag i et samspil mellem natur og mennesker. Hele tiden kommer nyt til, men det sker oftest inden for rammerne af det eksisterende, og noget af det gamle bliver bevaret. Oplægget har som mål at vise disse lag og lokalisere noget af det mest værdifulde set fra en kulturhistorisk vinkel.

11.30-12.15: **Bylandskaber, klimasikring og bevaringsværdier**

Rikke Stenbro, ph.d., leder af Substrata.

Klimaforandringerne truer vores byer, hvor bl.a. oversvømmelser kan gøre stor skade på historiske bygninger. Derfor handler fremtidens klimasikring også om kulturarvsbevaring. Med udgangspunkt i projektet *Klimakrise, byudvikling og bevaring – nye roller for kulturarv i kystbyer* og eksempler hentet fra hendes arbejde i praksis, vil Rikke Stenbro belyse nogle af de udfordringer og muligheder for bevaring, som de ændrede klimatiske forhold fører med sig. Rikke Stenbro er leder af rådgivningsvirksomheden Substrata, der arbejder med bevaringsudvikling; hvordan historiske spor og strukturer i byer og bygninger kan bruges aktivt og værdiskabende i en fremadrettet stedsudvikling.

12.15-12.45: **Frokost**

- 12.45-13.15: **Diger og deres bevaring.**
Turi Thomsen, Museum Salling
Hvilke metodiske overvejelser kan man benytte sig af når en dispensationsansøgning om fjernelse af et dige et digegennembrud lander på bordet? Turi Thomsens oplæg vil være udgangspunkt for en fælles drøftelse af "best practise" som med registreringen af nedrivningstruede bygninger – eller som minimum et idékatalog til, hvordan man kan gribe opgaven an - hvordan gør I andre?
- 13.15-14.00: **Status på digeregistrering.**
Oplæg fra Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsens Center for Kulturarv præsenterer et oplæg om grundlag, overvejelser og status på Kulturministeriets arbejde med en forbedret landsdækkende registrering af beskyttede diger, som bliver gennemført i perioden 2021-24. I oplægget vil de også fortælle om museernes rolle og redskaber i udpegning af erstatningsdiger, når der gives tilladelse til fjernelse af et dige.
- 14.00-14.30: **Metoder og metodeudvikling.**
Kommende netværksmøde
v. Lola W. Hansen, Glud Museum
Diskussion og nyheder fra netværket
- 14.30-15.00: **Kaffe og kage**
- 15.00-15.45: **Fredninger og landskabets kulturarv.**
Rasmus H. Andreasen og Else Marie Stamphøj, Miljøstyrelsen
Landskabsfredninger rummer ofte kulturhistoriske værdier: plantager, møller, husmandssteder eller hele landsbyer, hvor de kulturhistoriske lag indgår i et vigtigt samspil med naturgrundlaget. Miljøstyrelsen er statslig myndighed for området og vil fortælle om lovgrundlaget og fredningsnævnenes arbejde med særligt fokus på de kulturhistoriske værdier i landskabet.
- 15.45-16.00: **Afslutning**

Netværk for Nyere Tids Fysiske Kulturarv – koordinatore:

Michael Frausing, Moesgaard Museum, mfr@moesgaardmuseum.dk

Lola Wøhlk Hansen, Gludmuseum, lwh@gludmuseum.dk

Stefanie Høy Brink, Københavns Museum, p95@kk.dk

Lea G. Møller, Museum Østjylland, lgm@museumoj.dk

Pelle Skrubbeltrang, Museum Vestsjælland, psk@vestmuseum.dk